

[Aksel Larsen.]

hensigt at erhverve sig, man kan jo sige goodwill, det være sig enten i offentligheden eller måske i de pågældende opinionsdannende organer, aviserne. Også derfor synes jeg, man burde se på det.

Ja, jeg skal lade det være nok med disse bemærkninger ved denne lejlighed. Jeg vil understrege, at vi er tilhængere af en lovgivning på dette område, at vi ikke tror på, at man kan afskaffe truste og monopoler, at man kan genskabe det, man kalder den fri konkurrence eller — når man svinger sig særlig op — liberalisme i det monopolkapitalistiske samfund, vi lever i, men at vi tror, det er muligt på enkelte områder måske endda eftertrykkeligt at klippe monopolkapitalisternes økonomiske kløer og gribe ind overfor urimelige priser og urimelige betingelser, kort sagt til beskyttelse af dem, man kalder forbrugere, befolkningens brede masse. Derfor tilsiger mit parti positiv medvirken til at få den bedst mulige lovgivning på dette område, og jeg håber, der vil komme et noget bedre resultat ud af det, end det forekommer mig ministeren har nået i det lovforslag, vi behandler her i dag.

Tholstrup: Jeg kan ikke undlade at udtale min skuffelse over denne antitrustlov, som altså ikke hedder noget med trust. Vi havde jo ventet, at der var kommet en virkelig antitrustlov, og havde troet, at man havde benyttet det klassiske eksempel, Sherman Act, den amerikanske antitrustlov, som blev indført i 1890, og som brugte meget kraftige udtryk, som vendte sig mod sammensværgelser, medens man her taler om aftaler, og som endog i § 2 talte om forsøg på at monopolisere. Altså, man nøjedes ikke med at lovgive mod det, der faktisk og bevisligt havde fundet sted, men også mod, at man drøftede eventuelt kommende aftaler. I stedet for har vi fået en udvidet prislov, som kræver en stor og kostbar administration, og som i nogen grad legaliserer monopoler. Medens Sherman Act taler om, at dette og hint er ulovligt, „illegal“, så taler vi altså her om at lave en lov, som legaliserer monopoler og aftaler.

Hele denne prislov, det har jeg sagt gang på gang, giver befolkningen en falsk tryghedsfølelse af, at der sidder nogle mennesker i et prisdirektorat eller i et folketing og

tager sig af, at priserne på varerne ikke bliver for høje, og dermed siger til befolkningen: det skal I ikke bekymre jer om, køb I trygt i forretningerne, for de har kun priser, der er kontrolleret, og derfor er de ikke for høje. Denne falske tryghedsfølelse vil en prislov som denne give, og det er derfor, vi ikke kan se på den med nogen stor interesse. Dette er sagt gang på gang herfra, når vi har taget ordet mod den nugældende prislov.

I prislovens formålsparagraf tales der også om tilsyn i stedet for om at forbyde prisaftaler. Man vil sikre „de bedst mulige vilkår“, men altså ikke helt frie vilkår, for den frie erhvervsudøvelse. Man vil hindre urimelige fortjenester, men ikke monopolfortjenester, som er uretfærdige helt og holdent. Man vil fremme effektiviteten, men effektiviteten er noget, som vi helst skulle have i dag eller senest i morgen; det skulle ikke gerne udsættes, til der har været nogen prisanmeldelser og disse har været diskuteret og er blevet besvaret og der er gået både år og dag, inden virkningen har kunnet spores. I mellemtiden fortsætter virksomhederne uden at blive effektiviseret, medens den frie konkurrence, som betyder liv eller død for forretningerne, langt hurtigere kunne sætte gang i effektiviseringen.

Der står i lovforslagets § 6: „Aftaler og vedtagelser, som udøver eller vil kunne udøve en væsentlig indflydelse på...“ — heller ikke her tager man det fuldt og helt — „skal anmeldes til monopoltilsynet“. § 6 burde i hvert tilfælde have den tilføjelse efter ordene „aftaler og vedtagelser“: „eller forsøg herpå mellem firmaer eller personer i samme eller beslægtede brancher“.

I afsnit IV, § 11, stk. 2, hedder det: „Monopoltilsynet kan, hvor hensynet til opnåelse af omkostningsbesparelser og prisnedsættelser eller andre samfundsgavnige virkninger taler derfor, give tilladelse til, at bestemmelsen i stk. 1 fraviges.“ Her tænker man velsagtens på koncessionerede virksomheder eller på mælkemonopolet, spritmonopolet og sukkermonopolet, på kommunale vognmænd og DSB. Det er imidlertid allesammen virksomheder, som har vist, at de ikke tjener publikum på rette måde. Vi kan tage de kommunale vognmænd. De kan kun køre, når skatteyderne betaler differencen mellem den kommunale pris og det, private kører for, og tager vi DSB, så vi i avisen forleden